

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM
Materská škola, Jelšovce 352

„Svet očami detí,,

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Názov školy	Materská škola Jelšovce
Školský vzdelávací program	Svet očami detí
Druh školy	Materská škola
Vyučovací jazyk	Slovenský
Stupeň vzdelania	Predprimárne vzdelávanie
Forma výchovy a vzdelávania	Celodenná a poldenná
Dĺžka dochádzky do MŠ	Niekoľkoročná alebo posledný rok pred plnením povinnej školskej dochádzky detí do materskej školy
Riaditeľ	Mgr. Monika Gulišová

PREDKLADATEĽ

Názov školy	Materská škola Jelšovce
Adresa	Jelšovce 352,95143
Kontakt	ms_jelšovce@jelšovce.sk
IČO	00308081
Riaditeľ	Mgr. Monika Gulišová
Kontakt	0377893090
Koordinátor pre tvorbu ŠkVP	Mgr. Lýdia Berecová
Kontakt	0377893090

ZRIAĐOVATEĽ

Názov	Obec Jelšovce
Adresa	Jelšovce 37, 95143 Jelšovce
Starosta	Ladislav Hroššo
Kontakt	0377893001, ekonom@jelšovce.sk

Platnosť dokumentu od :	30.9.2023
Pečiatka	
Schválil (pečiatka a podpis zriaďovateľa)	
Prerokované v pedagogickej rade:	
Prerokovaný na RŠ :	

Obsah

Úvod

1. Vlastné ciele a poslanie výchovy a vzdelania
 - 1.2.Našou víziou je
 - 1.3.Vlastné zameranie školy
2. Stupeň vzdelania, ktorý sa dosiahne absolvovaním školského vzdelávacieho programu
3. Učebné osnovy
4. Vzdelávacie štandardy
5. Vyučovací jazyk
6. Charakteristika odboru vzdelávania v materskej škole a jeho dĺžka
 - 6.1.Dĺžka dochádzky
7. Forma výchovy a vzdelávania
8. Osobitosti a podmienky výchovy a vzdelávania detí so špeciálnymi a výchovnovzdelávacími potrebami v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania
9. Osobitosti výchovy a vzdelávania cudzincov
10. Hodnotenie detí

Úvod

Vzdelávací program pre predprimárne vzdelávanie v materských školách ustanovuje základné požiadavky štátu na poskytovanie inštitucionálneho predprimárneho vzdelávania v materských školách. Štát prostredníctvom neho garantuje kvalitu inštitucionálneho predprimárneho vzdelávania vo všetkých materských školách zaradených v sieti škôl a školských zariadení Slovenskej republiky. Štátny vzdelávací program predstavuje štátom stanovené vymedzenie cieľov a obsahu predprimárneho vzdelávania v súlade s aktuálnymi požiadavkami na budovanie základov vzdelania a kultúrnej gramotnosti v súčasnej spoločnosti, je základným rámcom pre tvorbu konkrétnych vzdelávacích programov, ktoré sú prispôbované lokálnym potrebám materskej školy a deťom, ktoré materskú školu navštevujú. Je oporou a východiskom pre tvorbu metodických materiálov pre materskú školu. Je koncipovaný tak, aby predprimárne vzdelávanie bolo plnohodnotným východiskom všeobecného vzdelávania na ďalších stupňoch vzdelávania; vymedzené vzdelávacie oblasti zabezpečujú kontinuitu s primárnym vzdelávaním v základnej škole. Akceptuje zmysluplnú evaluačnú prácu pri dosahovaní cieľov vzdelávania v materskej škole a pri vyhodnocovaní účinnosti predprimárneho vzdelávania. Akceptuje požiadavky na zabezpečenie inkluzívneho vzdelávania pre všetky deti v materskej škole na základe rovnosti príležitostí a rešpektovania výchovno-vzdelávacích potrieb a individuálnych osobitostí detí a podporuje ich aktívne zapojenie do výchovno-vzdelávacích činností školy. Vytvára predpoklady na autonómne plánovanie a realizáciu výchovy a vzdelávania na úrovni konkrétnych materských škôl.

Názov školského vzdelávacieho programu :

„SVET OČAMI DETÍ,,

1. Vlastné ciele a poslanie výchovy a vzdelania

Cieľom predprimárneho vzdelávania je dosiahnuť optimálnu kognitívnu, senzomotorickú a sociálno-citovú úroveň ako základ pripravenosti na školské vzdelávanie a na život v spoločnosti. Školský vzdelávací program je zostavený tak, aby rešpektoval ciele výchovy a vzdelávania uvedené v zákone č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení neskorších predpisov. Všeobecnými cieľmi výchovy a vzdelávania v materskej škole sú:

- ❖ zlepšovať sociálnu aktivitu dieťaťa a naplňovať potrebu sociálneho kontaktu s rovesníkmi i s dospelými,
- ❖ uľahčovať dieťaťu plynulú adaptáciu na zmenené – inštitucionálne, školské prostredie,
- ❖ podporovať vzťah dieťaťa k poznávaniu a učeniu,
- ❖ podporovať rozvoj komunikačných kompetencií, matematických kompetencií a kompetencií v oblasti vedy a techniky, digitálnych kompetencií, kompetencií učiť sa, riešiť problémy, tvorivo a kriticky myslieť, sociálnych a personálnych, kompetencií, občianskych kompetencií a pracovných kompetencií,
- ❖ sprostredkovať základy verejnej kultúry a rozvíjať u dieťaťa dimenzie školskej spôsobilosti, aby sa ľahko adaptovalo na následné primárne vzdelávanie,
- ❖ rozvíjanie a podporovanie zdravého sebavedomia a sebaistoty detí, rozvíjať a podporovanie jedinečnosti detí,
- ❖ utváranie a rozvíjanie národného povedomia detí prostredníctvom ľudovej slovesnosti,
- ❖ rozvíjanie návykov súvisiacich so zdravým životným štýlom.

1.2.Našou víziou je

„Škola ľudskosti a tvorivosti, ktorej cieľom sú radostné deti a spokojní rodičia.“

Ludskosť – rozvíjať vzťahy ako empatia (vcítanie sa do prežívania iného človeka), vzájomný rešpekt, otvorenosť, úprimnosť...

Tvorivosť – umožňuje voľnosť myslenia detí, podporovať ich sebavedomie, spoluprácu. Učiť deti hrou a prinášať radosť do učenia.

Celkové poslanie školy je dopĺňať rodinnú výchovu o výchovu a vzdelávanie, zamerať sa na všestranný rozvoj osobnosti dieťaťa, jeho sociálno-emocionálny, fyzický a intelektuálny rozvoj v súlade s individuálnymi a vekovými osobitosťami.

Dovolím si formulovať hodnoty školy, ktorým by sme chceli veriť a v záujme ktorých by sme chceli konať a podľa nich sa správať:

- *Sloboda, samostatnosť, zodpovednosť*
- *Komunikatívnosť*
- *Dôvera a vzájomný rešpekt*
- *Otvorenosť a úprimnosť*
- *Empatia*
- *Spolupráca*
- *Dôvernosť*

1.3.Vlastné zameranie školy

MŠ ponúka rodičom a deťom nielen priateľské prostredie, ale aj kvalitné predškolské vzdelávanie. Naša materská škola je pre deti priestorom pre uplatnenie každého jednotlivca. Vzhľadom k tomu, že sme jednotriedna materská škola, si uvedomujeme, že máme pred sebou deti vo veku od 2 do 6 rokov, ktoré majú špecifické osobitosti. Snažíme sa im poskytnúť komplexný podporný servis podľa ich výchovno-vzdelávacích potrieb. Zameranie MŠ vychádza zo záverov vykonaných analýz z koncepcie MŠ prostredie z aktuálnych podmienok a potrieb školy a doterajšej praxe. Zameriavame sa na výchovu k tvorivosti, prosociálnu výchovu a inkluzívne vzdelávanie. Chceme dať dieťaťu priestor na otázky, odpovede, na komunikáciu, chceme v ňom prebudiť túžbu objavovať, poznávať, ale aj vedieť niest zodpovednosť za svoje činy, počúvať druhých, vedieť ich pochopiť a podať pomocnú ruku. Škola má veľkorysý *školský dvor s detskými ihriskami* na pohybové aktivity, športové aktivity a dostatočne veľké plochy na spontánny pohyb detí a na zvyšovanie kvality získavania pohybových návykov na čerstvom vzduchu. Zároveň vytvárame *vzťah k zdravej výžive* správnymi stravovacími návykmi.

Materská škola sa v edukačnom procese ďalej zameriava na moderné koncepcie vyučovacieho procesu, predovšetkým na pedagogický konštruktivizmus a problémové vyučovanie. Proces výučby je realizovaný riešením konkrétnych autentických problémov, prácu v skupinách, manipuláciu s predmetmi, názornými pomôckami. Deti sa učia, že samy konštruujú (vytvárajú) svoje vlastné chápanie vecí, javov, súvislostí, nové informácie spájajú s tým, čo vedia stavajú na predchádzajúcich poznatkoch. Podporujeme samostatnosť a iniciatívu detí, navrhujú svoje vlastné riešenia, skúmajú a overujú svoje idey a hypotézy.

V našej práci uplatňujeme okrem tradičných metód, (*názornosti, vysvetľovania, hodnotenia, praktickej činnosti, kladného vzoru, cvičenia, rozhovoru*) aj aktivizujúce metódy, (*didaktické hry, diskusné metódy, situačné metódy, inscenačné metódy, hranie rolí, tvorivá dramatika a dramatické hry*) a metódy na rozvoj tvorivosti (*metódy na rozvoj tvorivého vnímania fantázie - cvičenia pozornosti, cvičenia empatie, rozvoj fantázie a predstavivosti, cvičenia relaxácie*) a metódy tvorivého riešenia problémov (DITOR, Brainstorming). V materskej škole využívame aj moderné stratégie výchovy a vzdelávania (*individuálny prístup, zážitkové učenie, aplikovanie humanistickej výchovy, využívanie IKT, úzku spoluprácu s rodinou dieťaťa*) a rôzne formy práce (*frontálne individuálne, skupinové, dlhodobé, krátkodobé, organizované, spontánne, pravidelné – stále činnosti, nepravidelné – príležitostné, jednorazové – výnimočné aktivity, sezónne činnosti*).

Víziou našej materskej školy je vytvoriť optimálny súbor podmienok a okolností pre deti predškolského veku, aby mali pocit, že prežili šťastné detstvo, detstvo v ktorom nechýba istota a harmónia dodávajúca silu k zodpovednému zvládnutiu neskorších úloh. Snažíme sa o to, aby sa výchova k tvorivosti, prosociálna výchova a inkluzívne vzdelávanie prelínali celým výchovno- vzdelávacím pôsobením, pretože rozvíja vyjadrovacie schopnosti a zručnosti vo vzťahu k prostrediu, hygienické návyky detí, citové vzťahy, poznatky o prírode a okolitom svete aj estetické vnímanie.

- ❖ ciele, ktoré sú stanovené v koncepcnom zámere rozvoja školy,
- ❖ potrebami a záujmami detí, zákonných zástupcov a pedagogických zamestnancov,
- ❖ vlastným zameraním materskej školy,
- ❖ závermi a odporúčaniami, ktoré vyplynuli z autoevalvácie školy
- ❖ zlepšovať sociálnu aktivitu dieťaťa a naplňovať jeho potrebu po sociálnom kontakte s rovesníkmi i s dospelými – hry, aktivity školy,
- ❖ získať predprimárne vzdelanie a uľahčiť dieťaťu plynulú adaptáciu na nové prostredie
- ❖ podporovať rozvoj individuálnych spôsobilostí dieťaťa – kultúrne vystúpenia, aktivity,
- ❖ identifikovať deti so špeciálnymi potrebami a zabezpečiť im všetky podmienky na individuálny rozvoj podľa týchto potrieb – spolupráca s ČSPPaP,
- ❖ rozvíjať čitateľskú a finančnú gramotnosť na elementárnej úrovni – pravidlá triedy, ranný kruh, knižnica, hry, aktivity, projekty,
- ❖ rozvíjať zručnosti pri práci s IKT – interaktívna tabuľa, rádio, počítač, elektronické a programovateľné hračky,
- ❖ prehlbovať lásku k prírode a potrebu chrániť ju – environmentálne hry, aktivity, tematické dni, týždne,
- ❖ pestovať úctu k starším – projekty
- ❖ realizovať rozvojové školské projekty,

- ❖ skvalitňovať vzťahy medzi materskou školou a rodičmi – tematické tvorivé dielne, kultúrne programy, čítanie kníh, opekačka, športový deň,
- ❖ obohacovať výchovu a vzdelávanie o regionálne prvky - tradície pri štedrovečernom stole, vianočné koledy, zvyky na Fašiangy, Veľkonočné zvyky a tradície,
- ❖ uplatňovať a chrániť práva dieťaťa v spolupráci s rodinou - kampane, projekty,
- ❖ získavať dôveru rodičov v individuálnom výchovnom poradenstve a upriamovať ich pozornosť na pozitívne prejavy v správaní sa svojho dieťaťa a v prípade potreby ich nasmerovať na ďalšie odborné poradenstvo s inými odborníkmi (pediater, logopéd, psychológ, atď.),
- ❖ posilňovať úctu k rodičom, starým rodičom, ku kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám štátu, k materinskému jazyku, k štátnemu jazyku, k svojej vlastnej kultúre,
- ❖ pripraviť deti na život v slobodnej spoločnosti v duchu porozumenia, znášanlivosti, tolerancie a priateľstva medzi národmi,
- ❖ naučiť sa chrániť svoje zdravie zvýšenou pohybovou činnosťou, vrátane využitia zdravej výživy – Deň zdravej výživy v spolupráci so ŠJ, pohybové aktivity, Deň otcov,
- ❖ zabezpečovať deťom denne pitný režim v spolupráci so školskou jedálňou,
- ❖ zapájať sa do projektov k zdravej výžive (zdravé ovocie, Malý záhradkár , projekt Deň mlieka...),
- ❖ v úzkej súčinnosti so ŠJ dbať na zdravú výživu, vtiahnuť rodičov do problematiky školského stravovania organizovaním dní zdravia- ochutnávka zdravých jedál, nátierok, výmena receptov, dať rodičom priestor vyjadriť sa k školskému stravovaniu cez dotazník,
- ❖ poznávať prírodu prostredníctvom bádania, skúmania a experimentov, postupne chápať zákonitosti prírody – environmentálne vychádzky, Deň vody, Deň Zeme, pokusy, aktivity zamerané na prírodu ,turistické vychádzky a outdoorové aktivity,
- ❖ chrániť životné prostredie - Deň vody, Deň zeme, separovanie odpadu, aktivity
- ❖ naučiť sa rešpektovať všet ľudské etické hodnoty – kultúrne a divadelné predstavenia.
- ❖ zabezpečovať pohybové aktivity deti na školskom dvore ,zdokonaľovať hrubú motoriku jazdou na odrážadlách, kolobežkách a bicykloch na akciách školy spolu so svojimi rodičmi (kolektívne, súťaživé...),
- ❖ sledovať telesný a pohybový vývin detí,
- ❖ aktivity podľa Plánu práce školy so zameraním na pohyb detí,
- ❖ dôsledne využívať pohybovo- relaxačné cvičenia, telovýchovné chvíľky,
- ❖ odbornými konzultáciami a usmerňovaním učiteliek viesť rodičov k návykom primeraného a vhodného obliekania deti,
- ❖ udržiavať radostnú atmosféru v triedach využívajúc všetky druhy motivácie,
- ❖ naučiť sa správne identifikovať a analyzovať problémy a navrhovať ich riešenia a vedieť ich riešiť,
- ❖ minimalizovať stres na škole/vzťahy učiteľ- dieťa, učiteľ- učiteľ, učiteľ - dieťa -rodič,
- ❖ získavať základné informácie o poskytnutí prvej pomoci a riešení krízových situácií súvisiacich so zachovaním zdravia aj prostredníctvom digitálnych technológií.

Školský vzdelávací program je vypracovaný na základe Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie, v súlade s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania, PP o materskej škole v znení neskorších predpisov, vo vyhláske Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 541/2021 Z. z. o materskej škole.

Pri jeho tvorbe boli zohľadnené vonkajšie a vnútorné podmienky materskej školy. V zmysle platnej legislatívy je Školský vzdelávací program pedagogický dokument, ktorý tvorí súčasť pedagogickej dokumentácie materskej školy. Za plnenie pedagogického zámeru školy zodpovedajú pedagogickí zamestnanci.

2.Stupeň vzdelania, ktorý sa dosiahne absolvovaním školského vzdelávacieho programu

Predprimárne vzdelanie získa dieťa absolvovaním posledného roka školského vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v materskej škole. Dokladom o získanom stupni vzdelania je osvedčenie o získaní predprimárneho vzdelania. Tento doklad vydá riaditeľ materskej školy len dieťaťu, ktoré absolvovalo posledný rok vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v materskej škole.

3.Učebné osnovy

Učebné osnovy vymedzujú základné komponenty procesu výučby: výchovno-vzdelávacie ciele a obsah vzdelávania v materskej škole. Pri ich tvorbe sme vychádzali zo Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie, zohľadnili sme osobitosti predškolského veku, vnútorné a vonkajšie špecifické podmienky materskej školy. Zameriavajú sa na komplexný rozvoj dieťaťa ako jedinečnej a neopakovateľnej osobnosti v poznávaní seba samého, ľudí, prírody a kultúry. Ich rozpracovaním do jednotlivých týždenných plánov a následnou realizáciou budeme u detí v procese aktívneho skúsenostného učenia sa rozvíjať kľúčové kompetencie, ktoré definujeme ako schopnosti, spôsobilosti aplikovať vo vlastnom konaní svoju úroveň dosiahnutého poznania (na základe toho, čo dieťa pozná, je schopné realizovať vlastnú aktivitu), ako komplex poznaného, ktorý jedinec s uvedomením si a s vlastným hodnotením prezentuje vo svojej činnosti pri uchopovaní reality.

Učebné osnovy tvoria obsahové celky, ktoré na seba nadväzujú plynulo sa dopĺňajú a spolu tvoria jeden kompaktný celok. Pri ich tvorbe sa vychádzalo zo skúseností, že učivo osvojené v určitom logickom usporiadaní deti lepšie chápu, prijímajú, má pre ich osobnostný rozvoj väčší význam a vedia ho lepšie využívať v ďalšom napredovaní a sebarozvoji, ako izolované učivo sprostredkované bez zjavných skúseností. V čase letných prázdnin výchovno-vzdelávaciu činnosť realizujeme formou voľných hier a hrových činností.

Program rešpektuje :

- rodinu dieťaťa predškolského veku,
- vývinové špecifiká- vývinové zvláštnosti a osobitosti dieťaťa predškolského veku,
- možnosti, predpoklady, schopnosti, zručnosti, a vedomosti dieťaťa predškolského veku,
- individuálne potreby, schopnosti, záujmy a postoje dieťaťa predškolského veku,

- prirodzenú aktivitu a experimentovanie dieťaťa,
- špecifiká predškolskej výchovy a vzdelávania,
- vzájomné integrované prepájanie jednotlivých tematických okruhov a vzdelávacích oblastí rozvoja osobnosti dieťaťa,
- činnostný, hrový charakter pedagogického procesu, vykonávaného prostredníctvom hier a výchovno-vzdelávacích činností,
- nutnosť cieľavedomého a systematického pozorovania, diagnostikovania,
- potrebu evalvácie pedagogického procesu (hodnotenie detí, učiteľov, autoevalváciu materskej školy).

Výkonové štandardy sú formulované v špecifických (konkrétnych –operacionalizovaných) cieľov. Dieťa po absolvovaní materskej školy nedisponuje rozvinutými kompetenciami v daných oblastiach. Dosiahnutie základných cieľov jednotlivých vzdelávacích oblastí tohto programu vytvára predpoklady na ich plné rozvinutie v budúcnosti.

Obsah vzdelávania v materskej škole sa vymedzuje v nasledujúcich vzdelávacích oblastiach:

- Jazyk a komunikácia

- Matematika a práca s informáciami

- Človek a príroda

- Človek a spoločnosť

- Človek a svet práce

Vymedzenie obsahu vzdelávania v materskej škole v uvedených vzdelávacích oblastiach neznamená, že sa výchovno-vzdelávacia činnosť v materskej škole viaže výlučne na jednu z konkrétnych vzdelávacích oblastí. Vzdelávacie oblasti sú vzájomne prestupné a ciele jednej z nich možno dosahovať aj pri realizácii obsahu z iných vzdelávacích oblastí.

Učebné osnovy tvoria vzdelávacie štandardy jednotlivých vzdelávacích oblastí najmenej v rozsahu Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie.

Východiská plánovania

Východiská plánovania načrtávajú základný prístup našej materskej školy k plánovaniu výchovno-vzdelávacej činnosti. Nasledovné princípy vyjadrujú, akým spôsobom materská škola postupuje pri usporadúvaní konkrétneho obsahu vzdelávania.

- Výchovno-vzdelávacia činnosť je plánovaná týždenne vzhľadom na špecifiká práce v materskej škole s celodennou výchovou a vzdelávaním, kedy predprimárne vzdelávanie zabezpečujú striedavo na zmeny dve učiteľky. Plán výchovno-vzdelávacej činnosti chápaný ako súčasť prípravy na výchovno-vzdelávaciu činnosť, ktorého forma a spôsob vedenia sú schválené pedagogickou radou. Plán vypracúva učiteľka rannej zmeny pre svoju priamu výchovno-vzdelávaciu činnosť v konkrétnej triede.
- Učiteľky vzájomne spolupracujú v rámci prípravy a plánovania svojej výchovnovzdelávacej činnosti. Je úplne na ich vzájomnej súčinnosti a dohode, koľkokrát maximálne za týždeň zaradia jednotlivé vzdelávacie oblasti. V rámci cielenej vzdelávacej aktivity zohľadňujú možnosť voľby vzájomne kombinovať a prelínať príslušné vzdelávacie oblasti.
- Učiteľky vychádzajú pri plánovaní z poznania aktuálnej úrovne detí. Rešpektujú ich potreby, prirodzenú variabilitu a sociokultúrne prostredie.
- Súčasťou plánovania je zohľadnenie vymedzených tém, ktoré sú interným materiálom materskej školy. Voľba konkrétnej témy a dĺžka jej časového úseku je na uvážení a dohode učiteľiek. Témy predstavujú ucelenú opornú konštrukciu pre štruktúrovanie konkrétneho obsahu vzdelávania, ale zohľadňujú i zmysluplný situačný kontext aktivít

s deťmi v rámci určitého obdobia, ako i tradíciu a podmienky našej materskej školy. Jednotlivé témy je možné podľa potreby učiteliek zlúčiť, prípadne akokoľvek zmeniť ich poradie .

- Učiteľka plánuje systematickým spôsobom od menej náročných požiadaviek na dieťa k náročnejším a rešpektuje metodické postupy špecifické pre jednotlivé vzdelávacie oblasti. Pri plánovaní výchovno-vzdelávacej činnosti môžu učiteľky, ale nie je to ich povinnosťou, využívať i adaptácie výkonových štandardov jednotlivých vzdelávacích oblastí. Výkonové štandardy môžu v rámci plánovaných aktivít deliť, ale i integrovať do logických celkov podľa vlastného uváženia zohľadňujúc rozvojové možnosti detí.
- Učiteľka zohľadňujúc sociokultúrne prostredie detí sama autonómne rozhoduje na základe charakteru formulácie konkrétneho výkonového štandardu, či k jeho dosiahnutiu smeruje priebežne vytvorením príležitostí prostredníctvom prirodzených každodenných socializačných situácií v rámci dlhšieho časového obdobia, alebo ich je potrebné plánovať a realizovať v konkrétnych cielených vzdelávacích aktivitách.
- Na základe hlbšieho poznania charakteristiky jednotlivých vzdelávacích oblastí, ako aj poznania vzdelávacích štandardov, si učiteľka samostatne volí vhodné metódy, stratégie, formy a prostriedky pre svoju plánovanú výchovno-vzdelávaciu činnosť. Ich výber a uplatňovanie je právom každého pedagogického zamestnanca.

V čase školských prázdnin, kedy je počet detí nižší, sa výchovno-vzdelávacia činnosť plánuje a realizuje v hrách a hrových činnostiach .

5.Vyučovací jazyk

Materskej škole Jelšovce 352,95143 Jelšovce sa uskutočňuje s slovenskom jazyku.

6.Charakteristika odboru vzdelávania v materskej škole a jeho dĺžka

Materská škola podporuje osobnostný rozvoj detí v oblasti sociálno-emocionálnej, intelektuálnej, telesnej, morálnej, estetickej, rozvíja schopnosti a zručnosti, utvára predpoklady na ďalšie vzdelávanie, pripravuje na život v spoločnosti v súlade s individuálnymi a vekovými osobitosťami detí . Výchova a vzdelávanie v materskej škole sa uskutočňuje podľa školského vzdelávacieho programu . Na predprimárne vzdelávanie sa prijíma dieťa od troch rokov veku; výnimočne možno prijať dieťa od dovŕšenia dvoch rokov veku. Predprimárne vzdelávanie je povinné pre dieťa, ktoré dosiahlo 5 rokov veku do 31. augusta . Ak dieťa po dovŕšení šiesteho roku veku nedosiahne školskú spôsobilosť, bude pokračovať v plnení povinného predprimárneho vzdelávania ešte jeden školský rok za podmienok ustanovených v zákone. Ak nejde o povinné predprimárne vzdelávanie, umožňuje sa zanechanie vzdelávania alebo rozhodnutie riaditeľa materskej školy o predčasnom skončení predprimárneho vzdelávania za podmienok ustanovených.

6.1.Dĺžka dochádzky :

V materskej škole sú všetky triedy s celodennou výchovou a vzdelávaním s možnosťou poldennej výchovy a vzdelávania pre deti, ktorých rodičia o to požiadajú.

Pravidelné denné dochádzanie:

- ❖ asistent učiteľa alebo odborní zamestnanci, príp. pomocný vychovávateľ,
- ❖ aj v rámci adaptačného alebo diagnostického pobytu,
- ❖ so súhlasom riaditeľky MŠ aj s priamou účasťou zákonných zástupcov alebo nimi splnomocnenej osoby na výchove a vzdelávaní.

Dochádzka do materskej školy je niekoľkoročná, v niektorých prípadoch trvá aj 4 roky.

Povinné predprimárne vzdelávanie v materskej škole trvá jeden školský rok, ak však dieťa po dovŕšení šiesteho roka veku nedosiahlo školskú spôsobilosť, riaditeľka materskej školy rozhodne o pokračovaní plnenia povinného predprimárneho vzdelávania v materskej škole na základe písomného súhlasu príslušného zariadenia poradenstva a prevencie, písomného súhlasu s informovaným súhlasom zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia. Ak dieťa ani po pokračovaní plnenia povinného predprimárneho vzdelávania v materskej škole nedosiahlo školskú spôsobilosť, začne najneskôr 1. septembra, ktorý nasleduje po dni, v ktorom dieťa dovŕšilo siedmy rok veku, plniť povinnú školskú dochádzku v základnej škole.

Dieťa plniace povinné predprimárne vzdelávanie sa môže vzdelávať aj formou individuálnou. O povolenie individuálneho vzdelávania dieťaťa môže zákonný zástupca dieťaťa alebo zástupca zariadenia písomne požiadať riaditeľa materskej školy, do ktorej bolo dieťa prijaté na povinné predprimárne vzdelávanie. Kmeňová materská škola v spolupráci so zákonným zástupcom alebo zástupcom zariadenia určí obsah individuálneho vzdelávania dieťaťa najneskôr do 31. augusta. Zákonný zástupca dieťaťa alebo zástupca zariadenia je povinný v čase a rozsahu určenom kmeňovou materskou školou zabezpečiť účasť dieťaťa na povinnom predprimárnom vzdelávaní v kmeňovej materskej škole v priebehu mesiaca marec; kmeňová

materská škola v tomto čase posúdi, či sa pri individuálnom vzdelávaní plní obsah . Ak nejde o povinné predprimárne vzdelávanie, umožňuje sa zanechanie vzdelávania alebo rozhodnutie riaditeľa materskej školy o predčasnom skončení predprimárneho vzdelávania dieťaťa za podmienok ustanovených zákonom.

7. Forma výchovy a vzdelávania

MŠ je s celodennou formou výchovy a vzdelávania, s možnosťou poldennej výchovy a vzdelávania pre deti, ktorých rodičia o to požiadajú. Celodenná, aj poldenná výchova a vzdelávanie sa uskutočňuje dennou formou. Tá sa môže uskutočňovať aj ako dištančná.

- a) v celom rozsahu vzdelávania zabezpečovaného materskou školou pre deti, ak sa vyhlási výnimočný stav, núdzový stav alebo mimoriadna situácia,
- b) v rozsahu podľa rozhodnutia riaditeľa školy, ministra školstva alebo inej oprávnenej osoby v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu pre všetkých žiakov;
- c) v rozsahu podľa rozhodnutia riaditeľa materskej školy pre deti, pre ktoré je predprimárne vzdelávanie povinné, ak kvôli zdravotnému stavu alebo z iných závažných dôvodov (napr.: rodinné dôvody, ohrozovanie bezpečnosti a zdravia iných detí, ktoré sú účastníkmi výchovy a vzdelávania), nemôžu plniť povinné predprimárne vzdelávanie formou pravidelného denného dochádzania, najdlhšie počas troch po sebe idúcich mesiacov,
- d) v rozsahu nevyhnutne potrebnom, najviac však jeden mesiac,

Povinné predprimárne vzdelávanie dieťa plní formou pravidelného denného dochádzania v pracovných dňoch v rozsahu najmenej štyri hodiny denne, okrem času školských prázdnin. Dieťa so zdravotným znevýhodnením môže plniť povinné predprimárne vzdelávanie v rozsahu najmenej štyri hodiny denne .

Výchova a vzdelávanie sa v MŠ uskutočňuje prostredníctvom foriem denných činností, podrobne uverejnených v dennom poriadku materskej školy.

- celodenná

- v prípade záujmu rodičov aj poldenná

Usporiadanie denných činností spracúva materská škola vo forme denného poriadku, ktorý:

- ❖ *zabezpečuje vyvážené striedanie spontánnych hier a riadených činností,*
- ❖ *vytvára dostatočný priestor pre individuálne potreby a záujmy detí,*
- ❖ *zabezpečuje dodržiavanie zásad zdravej životosprávy (pravidelné stravovanie, dostatočný pobyt na čerstvom vzduchu, dostatočná pohybová aktivita a odpočinok),*
- ❖ *umožňuje poskytovanie podporných opatrení vo výchove a vzdelávaní podľa zákona a katalógu podporných opatrení, ktorý vydáva ministerstvo.*

Vzdelávaciu aktivitu zaraďujeme buď ako samostatnú organizačnú jednotku alebo ako súčasť iných denných činností. Vzdelávacia aktivita sa realizuje prostredníctvom foriem práce:

- ❖ v skupine detí,
- ❖ frontálne, súčasne so všetkými deťmi,

❖ individuálne.

Povinné predprimárne vzdelávanie dieťa plní formou pravidelného denného dochádzania v pracovných dňoch, okrem času školských prázdnin. Dieťa so zdravotným znevýhodnením môže plniť povinné predprimárne vzdelávanie v rozsahu menej ako štyri hodiny denne za podmienok ustanovených. Výchova a vzdelávanie sa v materskej škole uskutočňuje prostredníctvom nasledovných foriem denných činností:

- hry a činnosti podľa výberu detí,
- zdravotné cvičenie,
- vzdelávacia aktivita,
- pobyt vonku,
- činnosti zabezpečujúce životosprávu (osobná hygiena, stravovanie, odpočinok).

Hry a činnosti podľa výberu detí sú spontánne alebo učiteľkou navodzované hry. Ich súčasťou je dopoludnia aj ranný filter prípadne aj ranný kruh. Hry a činnosti podľa výberu detí sú zaradované ako samostatná organizačná jednotka počas prichádzania detí do materskej školy a odchádzania popoludní. Súbežne s nimi sa môžu uskutočňovať aj vzdelávacie aktivity. Pri navodzovaní obsahu hier a činností podľa výberu detí sa kladie dôraz na uplatňovanie ich individuálnych záujmov a potrieb.

Zdravotné cvičenie sa realizuje každý deň v určitom čase zásadne pred jedlom (spravidla pred desiatou) s podmienkou dodržiavania hygienických zásad (vo vyvetranej miestnosti, prípadne vonku). Patrí k vopred plánovaným činnostiam. Môže sa zaradiť aj viackrát v priebehu dňa a môže sa realizovať tak v interiéri (herňa, telocvičňa), ako aj v exteriéri materskej školy (školský dvor, terasa, ihrisko a .i.).

Vzdelávacie aktivity sú aktivitami vzťahujúcimi sa na sprostredkovanie plánovaných vzdelávacích obsahov jednotlivých vzdelávacích oblastí. V rámci vzdelávacích aktivít sa vytvára nosný priestor na postupné dosahovanie výkonových štandardov. Vzdelávacie aktivity sa zaradujú ako samostatná organizačná jednotka alebo môžu byť súčasťou všetkých ostatných denných činností. Sú realizované ako individuálne, skupinové alebo frontálne aktivity detí. Časové trvanie vzdelávacej aktivity musí rešpektovať schopnosti a potreby detí, ich vývinové osobitosti a zákonitosti psychohygieny.

Pobyt vonku plní okrem pedagogickej a rekreačnej aj významnú zdravotnú funkciu. Súčasťou pobytu vonku sú najmä spontánne pohybové aktivity, voľné hry podľa výberu detí a vychádzka mimo areálu materskej školy. V rámci pobytu vonku môžu byť zaradené aj vzdelávacie aktivity a zdravotné cvičenie tak, aby bol ponechaný dostatok času na spontánne hry a pohybové aktivity detí. Realizuje sa každodenne, skrúti, či úplne vynechať sa môže len z dôvodu mimoriadne nepriaznivých meteorologických podmienok. Ak sa pobyt vonku skrúti alebo nerealizuje, je potrebné zabezpečiť podmienky na pohybovú aktivitu detí v triede.

Činnosti zabezpečujúce životosprávu „stravovanie detí“, sa zabezpečuje v pevne stanovenom čase, pričom sa odporúča dodržať trojhodinový interval medzi podávanými jedlami (desiata, obed, olovrant). Čas podávania jedla sa stanovuje podľa podmienok prevádzky materskej školy.

Odpočinok sa zaraduje po obede, pričom jeho trvanie závisí od potrieb detí. Ležadlá musia byť zdravotne nezávadné. Minimálne trvanie odpočinku je 30 minút. Odpočinok v

jednotriednej materskej škole, ako aj vo vekovo heterogénnych triedach, sa diferencuje podľa potrieb detí. Nesmie sa narušať realizáciou krúžkovej činnosti. Všetky formy denných činností detí usmerňujú kvalifikované učiteľky pre predprimárne vzdelávanie.

Organizácia výchovno-vzdelávacej činnosti v materskej škole je charakteristická flexibilitou striedania spontánnych a riadených činností. Formy denných činností sa realizujú súbežne alebo ako samostatné organizačné jednotky. Usporiadanie denných činností spracúva materská škola vo forme denného poriadku, ktorý:

- zabezpečuje vyvážené striedanie spontánnych hier a riadených činností,
- vytvára dostatočný priestor pre individuálne potreby a záujmy detí,
- zabezpečuje dodržiavanie zásad zdravej životosprávy (pravidelné stravovanie, dostatočný pobyt na čerstvom vzduchu, dostatočná pohybová aktivita a odpočinok).

V triedach s poldennou výchovou a vzdelávaním sa denný poriadok upravuje vzhľadom na čas ich prevádzky.

8. Osobitosti a podmienky výchovy a vzdelávania detí so špeciálnymi a výchovnovzdelávacími potrebami v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania

Každá materská škola by v súčasnosti mala byť schopná poskytovať podmienky pre inkluzívne vzdelávanie. Takéto vzdelávanie napĺňa ideu rovnosti šancí pre všetkých, rovnosti prístupu ku vzdelávaniu a v konečnom dôsledku k zabezpečeniu sociálnej inklúzie. V podmienkach predprimárneho vzdelávania v materských školách sa idea inklúzie dotýka najmä prístupu k deťom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami s cieľom prijať čo najväčší počet týchto detí do bežných škôl a tried. Deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sú deti so zdravotným znevýhodnením, deti zo sociálne znevýhodňujúceho prostredia, ale aj deti s nadaním. Tieto deti a ich rozvoj vyžadujú podporu, ktorá je náročnejšia a komplexnejšia v porovnaní s podporou poskytovanou deťom so štandardným vývinom. Materské školy musia byť pripravené takúto komplexnú podporu poskytnúť uvedomujúc si, že miera komplexnosti a modifikácie podpory a starostlivosti je závislá od špecifickej podoby výchovno-vzdelávacích potrieb konkrétnych detí. Aby prostredie materskej školy bolo schopné poskytnúť inkluzívne vzdelávanie, treba brať do úvahy nasledovné všeobecne platné princípy inklúzie vo vzdelávaní, ktoré je potrebné zohľadniť aj pri tvorbe školského vzdelávacieho programu:

1. Vzdelávanie pre všetkých.
2. Univerzálne a rovnaké vzdelávacie ciele (na výstupe vzdelávania).
3. Diverzita a adaptabilita na úrovni presnej identifikácie a diferencovanosti vstupných podmienok a pokroku vo vzdelávaní.
4. Adaptácia procesu a postupu podmienkam lokálnej komunity a jej potrieb.

5. Presah školských aktivít na lokálne aktivity a ich integrácia do činnosti školy.

6. Intenzívny profesijný vývin podieľajúcich sa pedagogických zamestnancov.

Spravodlivosť a rovnosť v poskytovaní výchovy a vzdelávania Všetky deti bez ohľadu na pohlavie, vierovyznanie, etnickú, jazykovú alebo kultúrnu príslušnosť, ekonomické zázemie a zdravotné znevýhodnenie majú rovnaký prístup k vzdelávaniu. Všetky deti majú rovnaký nárok na tie isté podporné služby a rovnaký prístup.

Koordinované ciele a spolupráca Zabezpečovanie inkluzívneho vzdelávania vyžaduje úzku a intenzívnu spoluprácu všetkých zainteresovaných a dobre štruktúrovaný tím, ktorý podporuje inkluzívnosť vo vzdelávaní. Každá materská škola zabezpečuje intenzívnu spoluprácu aj s rodičmi detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, pričom rodičia, deti a ďalší odborníci vytvárajú koordinovaný tím, aby sa zabezpečili konkrétne potreby týchto detí. Každá materská škola má navyše poverenú konkrétnu osobu zodpovednú za koordináciu poskytovania komplexných služieb pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Pripravenosť pedagogických zamestnancov materských škôl na inkluzívne vzdelávanie Materská škola vytvára podmienky na to, aby všetci pedagogickí zamestnanci materských škôl boli schopní identifikovať špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby detí a zároveň, aby materská škola bola v úzkom kontakte s odborníkmi, ktorí majú identifikáciu špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb v kompetencii. Učiteľky materských škôl sú schopné pristupovať k týmto deťom individuálne a zabezpečovať ich zmysluplný individuálny rozvoj. Jedným z nástrojov takéhoto rozvoja je individualizácia vzdelávacích programov pre tieto deti. Podmienkou vytvárania týchto programov je kvalitná diagnostika. Materská škola rovnako vytvára podmienky na intenzívnu spoluprácu a komunikáciu s rodičmi týchto detí, ako aj na komunikáciu so zariadeniami výchovného poradenstva a prevencie, ktoré týmto deťom poskytujú podporné služby.

Inkluzívne prostredie materskej školy Materská škola dbá o to, aby v rámci svojich priestorov zabezpečila univerzálny dizajn, a aby deťom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a deťom cudzincov boli poskytované a dostupné špecificky prispôsobené zariadenia a materiál. Materská škola zároveň dbá o odbúranie všetkých bariér, ktoré by mohli narúšať proces inklúzie nielen detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Prostredie je zabezpečené tak, aby v čo najväčšej miere spájalo všetky deti. Uvedené princípy a kritériá inkluzívneho vzdelávania sa konkretizujú v školských vzdelávacích programoch a v individuálnych vzdelávacích programoch v závislosti od konkrétnej a aktuálnej situácie jednotlivých materských škôl, čo je spojené s pravidelnou modifikáciou a adaptáciou týchto programov podľa reálnych potrieb. V špeciálnych triedach pre deti so zdravotným znevýhodnením a v materských školách pre deti so zdravotným znevýhodnením (špeciálnych školách) sa deti vzdelávajú podľa vzdelávacích programov pre deti:

- s mentálnym postihnutím, - so sluchovým postihnutím,
- so zrakovým postihnutím,
- s telesným postihnutím,
- s narušenou komunikačnou schopnosťou,
- s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami,

- choré a zdravotne oslabené,
- hluchoslepé,
- s viacnásobným postihnutím.

Dieťa so zdravotným znevýhodnením sa vzdeláva podľa školského vzdelávacieho programu školy. Ak jeho špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby neumožňujú, aby sa vzdelávalo podľa školského vzdelávacieho programu, dieťa sa vzdeláva podľa individuálneho vzdelávacieho programu vypracovaného v súlade s odporúčaniami zariadenia poradenstva a prevencie a s informovaným súhlasom zákonného zástupcu dieťaťa. Deťom so zdravotným znevýhodnením sa v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania a odporúčaniami zariadenia poradenstva a prevencie poskytujú rôzne formy špecifickej pedagogickej a odbornej podpory a intervencie. Materské školy sú povinné vytvárať inkluzívne prostredie pre všetky deti, vrátane detí cudzincov.

9. Osobitosti výchovy a vzdelávania cudzincov

Osobitosťou výchovno-vzdelávacej činnosti je aj osvojovanie si základov slovenského jazyka ako L2, tak, aby deti cudzincov mali dostatočné a veku primerané komunikačné schopnosti v slovenskom jazyku a ich podpora pri osvojovaní si vyučovacieho jazyka v národnostnej materskej škole podľa katalógu podporných opatrení, ktorý vydáva ministerstvo.

10. Hodnotenie detí

V procese edukácie v materskej škole je dôležité sledovať rozvoj osobnosti dieťaťa, sústrediť sa na skúmanie svojho edukačného pôsobenia. Práve tu pomáha učiteľovi pedagogická diagnostika. V materskej škole využívame typy pedagogického diagnostikovania:

- diagnostikovanie formálne- jasne ohraničená diagnostická situácia v určitých etapách výučby
- diagnostikovanie neformálne- priebežné pozorovanie dieťaťa

Najčastejšie využívanými metódami sú:

Pozorovanie – krátkodobé, dlhodobé, náhodné, systematické, neštruktúrované, štruktúrované

Rozhovor- interview- zatvorené, otvorené,

Anamnéza- osobná, rodinná, školská,

Dotazník- so zatvorenými, polouzatvorenými alebo otvorenými otázkami,

Testy- psychomotorické, didaktické,

Analýza výsledkov činností detí- výtvarných prác, hotových výrobkov,

Portfólio – súbor prác dieťaťa za určitú dobu,

Obsahom pedagogickej diagnostiky v materskej škole je :

1. Vnímanie – vestibulárne, hmatové kinestetické, zrakové, sluchové,
2. Psychomotorika – hrubá motorika, chôdza, beh, skok, hod, rovnováha, jemná motorika, mikromotorika očných pohybov, motorika artikulačných orgánov, grafomotorika, pohybová koordinácia
3. Fyzický vývin
4. Diagnostika rozumových schopností
5. Pamäť
6. Pozornosť
7. Komunikačné kompetencie
8. Lateralita
9. Školská pripravenosť- telesná kognitívna, emočná, motivačná a sociálna
10. Hra.
11. Diagnostika sociálnych vplyvov
12. Motivácia a emocionalizácia
13. Detský výtvarný prejav
14. Diagnostika správania
15. Tvorivosť

Záznamy o diagnostikovaní sa vyhotovujú priebežne (priebežná diagnostika) a spracúvajú začiatok (vstupná diagnostika) a na konci školského roka (výstupná diagnostika).

Spôsob a podmienky ukončenia výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní :

Predprimárne vzdelanie získa dieťa absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v materskej škole. Dokladom o získanom stupni vzdelania je Osvedčenie o získaní predprimárneho vzdelávania, ktoré vydáva materská škola. Doklad o absolvovaní predprimárneho vzdelávania dieťa získa počas slávnostnej rozlúčky s celou materskou školou. Na rozlúčke sa zúčastňujú aj rodičia detí. Osvedčenie sa vydáva na konci školského roka s dátumom 30. jún.

STRATÉGIE UPLATŇOVANÉ POČAS REALIZÁCIE KAŽDÉHO OBSAHOVÉHO CELKU

- grafomotorické hry a cvičenia
- pohybové, zdravotné a relaxačné cvičenia
- výtvarné činnosti: výtvarné vyjadrovanie predstáv, hry s farbou, modelovanie
- hudobné hry
- vychádzky a pozorovanie okolia
- námetové hry
- prstové hry
- matematické hry
- konštruktívne hry
- plánovanie činnosti deťmi
- prezeranie kníh a encyklopédií, počúvanie rozprávok a príbehov s porozumením

- hry zamerané na citlivosť sluchu a sluchovú diferenciáciu
- maľované čítanie
- ranný kruh
- rozprávania učiteľky
- rozhovor
- priame pozorovanie
- demonštrovanie učiteľkou
- reprodukcia príbehu
- spoločné čítanie
- tvorba príbehu
- dramatizácia tematického príbehu
- bádateľské aktivity (deskriptívne, historické, experimentálne)
- artikulačné, rečové, sluchové a rytmické hry so slovami
- pojmové mapovanie
- porovnávacie, indukčné, dedukčné alebo analyticko - syntetické myšlienkové postupy
- riešenia úloh a problémov,
- tematická diskusia
- brainstorming
- tvorivá dramatika
- hry na dopravnom ihrisku, riešenie dopravných situácií pri bicyklovaní, kolobežkovaní
- turistická vychádzka

UČEBNÉ ZDROJE VYUŽÍVANÉ V KAŽDOM OBSAHOVOM CELKU

- výučbové programové softvéry v počítačoch (napr. Výlety šaša Tomáša)
- pracovné listy
- spevníky a zborníky piesní
- výtvarný materiál
- detská autorská a ľudová literatúra
- zborník prstových hier
- CD, DVD – nosiče (rozprávky, hudobné nahrávky detských ľudových a umelých piesní, nahrávky vážnej hudby, relaxačnej hudby)
- literárne pomôcky – pomôcky obsahujúce písaný text, napr. metodické materiály, odborná literatúra, spevníky, rozprávkové knižky, lexikóny, časopisy atď.,
- digitálne záznamy – počítačové programy a digitálne záznamy textu (rôzne prezentácie v Power Pointe), obrazu a zvuku.
- internetové stránky so zameraním na edukáciu
- obrázkový materiál
- exteriér MŠ
- encyklopédie
- maňušky, bábky, rekvizity, paravány
- detské hudobné nástroje
- špeciálne pomôcky – na znázornenie – prírodných javov, napr. magnety, batérie a žiarovka • športové a telovýchovné náradie a náčinie
- plošné geometrické tvary, priestorové geometrické tvary – kocka, guľa, valec, ihlan
- interaktívna tabuľa
- maľované čítanie
- programovateľná včielka Bee -Bot, podložka
- kalendár počasia
- záznamové hárky na bádateľské aktivity
- dopravné ihrisko a bicykle, kolobežky, odrážadlá

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY NEVIAZANÉ NA OBSAHOVÉ CELKY

Vzdelávacie štandardy neviazané na obsahové celky sú úplne voliteľné učiteľkou, ktorá si ich vyberá a volí na základe aktuálnych rozvojových potrieb a možností detí, prípadne situačného rozhodovania vyplývajúceho z prirodzených situácií vzniknutých detskou zvedavosťou. Voliteľné v tomto zmysle znamená - neviazané na obsahový celok informačnou štruktúrou učiva.

JAZYK A KOMUNIKÁCIA HOVORENÁ REČ

Artikulácia a výslovnosť

- Vyslovuje správne, zreteľne a plynule všetky hlásky a hláskové skupiny. Gramatická správnosť a spisovnosť.
- Formuluje gramaticky správne jednoduché rozvité vety a súvetia.

PÍSANÁ REČ

Porozumenie explicitného významu textu – slovná zásoba

- Vlastnými slovami vysvetlí význam slov, ktoré pozná (napr. opisom, použitím synonymických výrazov, aj negatívnym vymedzením, teda použitím antoným a i.).
- Odpovedá na otázky vyplývajúce z textu (napr. udalostí, deja, faktov, informácií a i.).
- Reprodukuje stručne obsah prečítaného textu.

Porozumenie implicitného významu textu

- Odpovedá na otázky nad rámec doslovného významu textu a dokáže predvídať dej, domýšľať (dedukovať) obsah, aplikovať informácie z textu v prenesených situáciách a pod.
- Obsahy a zážitky z čítania vyjadruje v kresbe, pohybových a dramatických hrách a iných činnostiach.

Znalosť žánrov a jazykových prostriedkov písanej reči

- Znalosť základnej štruktúry rozprávok, príbehov a bájok prejavuje predvídaním udalostí deja, zápletky, záveru.
- Dokáže vysvetliť prenesený (symbolický) význam jednoduchých slovných spojení.

Chápanie formálnych charakteristík písanej reči.

Koncept tlače a znalosť knižných konvencií

- Na základe ilustrácie rozpráva vlastný jednoduchý príbeh.

Fonologické procesy a fonologické uvedomovanie

- Sprevádza spievanie piesne alebo recitáciu krátkeho literárneho útvaru rytmickým sprievodom.
- Rozhodne, či sa dve slová rýmujú.
- K zvolenému slovu uvedie slovo, ktoré sa s ním rýmuje.
- Rozčlení zvolené slová na slabiky.

- Určí počet slabík, z ktorých sa skladá slovo (maximálne trojslabičné).
- Vyčlení začiatočnú hlásku slova.

Grafomotorické predpoklady písania

- Kreslí grafomotorické prvky vyžadujúce pohyby dlane a prstov (horný a dolný oblúk, lomená línia, vlnovka, ležatá a stojatá osmička).

Kreslí grafomotorické prvky vyžadujúce pohyb zápästia (vertikálne línie, horizontálnej línie, krivky, slučky).

MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI ČÍSLA A VZŤAHY

- Rozumie týmto pojmom a symbolom: jeden, dva, tri, štyri, päť, šesť, sedem, osem, deväť, desať, počet, odobrať, pridať, oddeliť, dvojica.
- Vymenuje čísla od 1 do 10 tak, ako idú za sebou.
- V obore od 1 do 10 pokračuje od náhodného čísla v numerickej postupnosti po číslo 10.
- V obore do 10 určí počítaním po jednej počet objektov v skupine.
- V obore do 10 vytvorí skupinu predpísaných objektov s určeným počtom.
- V obore do 6 pomocou hmatu alebo sluchu určí počet predmetov v skupine a vytvorí skupinu predmetov s určeným počtom.
- Pridá ku skupine a odoberie zo skupiny skupinu s daným počtom.
- Pomocou určovania počtu rieši kontextové úlohy s jednou operáciou, kde sa pridáva, odoberá, dáva spolu a rozdeľuje.
- Pre dve skupiny objektov určí, kde je viac a kde menej objektov podľa zisteného počtu objektov v skupinách (do 10 prvkov v skupine).
- Bez zisťovania počtu pre dve skupiny objektov určí, kde je viac a kde menej objektov.
- Bez zisťovania počtu manipuláciou rozdelí skupinku predmetov na 2 alebo 3 skupinky s rovnakým počtom.
- Bez zisťovania počtu rozdelí (ak to ide) skupinku obrázkov na 2 skupinky s rovnakým počtom.

GEOMETRIA A MERANIE

- Rozumie pojmom čiara, kruh, štvorec, obdĺžnik, trojuholník, guľa, kocka.
- Rozumie pojmom rovnaký, taký istý, iný, odlišný, merať, dĺžka, vzdialenosť, dlhší a kratší, širší a užší, vyšší a nižší, hrubší a tenší, najdlhší a najkratší, najširší a najužší, najvyšší a najnižší, najhrubší a najtenší.
- Rozumie pojmom merať, dĺžka, vzdialenosť.
- Odhadom aj meraním porovná dva objekty podľa veľkosti určeného rozmeru (dĺžka, výška, šírka, hrúbka). Výsledok porovnania vysloví pomocou stupňovania prídavných mien (dlhší, kratší, širší, nižší, užší...).
- Pri porovnávaní 3 objektov určí objekt s najväčším zvoleným rozmerom. Túto skutočnosť vysloví pomocou slov s predponou naj (najdlhší, najkratší, najužší, najtenší...).

- Usporiada podľa veľkosti určeného rozmeru 2 až 4 objekty.
- Určí (označí) objekt na základe popisu polohy pomocou slov a slovných spojení, ako sú prvý, druhý, tretí, štvrtý, posledný, predposledný, hore, dole, vpredu, vzadu, nad, pod, pred, za, medzi, na (čom, kom), v (čom, kom), vpravo, vľavo, v rohu, v strede (miestnosti, obrázka ...). Pomocou týchto slov opíše polohu objektu, umiestni predmet podľa pokynov, dá pokyn na umiestnenie predmetu na určené miesto, dokreslí obrázok podľa pokynov, dá pokyn na dokreslenie obrázka na určené miesto.
- Zistí (aj len hmatom), pomenuje a približne vymodeluje guľu, kocku, valec.
- Ukáže steny kocky. Ukáže na nich, kde je vrchol (napríklad tak, že sa opýtame kde sa môže pichnúť) a kde je hrana (napríklad tak, že sa opýtame, kde sa môže porezať).
- Postaví stavbu z primeraného množstva (do 10) stavebnícových dielcov podľa predlohy, podľa pokynov, na danú tému.
- V skupine telies identifikuje kruh, štvorec, obdĺžnik, trojuholník
- Približne nakreslí kruh, štvorec, obdĺžnik, trojuholník.

LOGIKA

- Rozhodne, či daný objekt má/nemá danú vlastnosť.
- Rozumie pojmom a spojeniam vzor, pravidlo, je to pravda, nie je to pravda, viac, menej, rovnako, najviac, najmenej, veľa, málo.
- Vytvorí (nakreslí) podľa daného vzoru (do 6 objektov) alebo pravidla jednoduchú postupnosť objektov.
- Pokračuje (aj spätne) vo vytvorenej postupnosti predmetov alebo nakreslenej postupnosti obrázkov, v ktorej sa pravidelne menia dva rôzne objekty, ktoré sa spolu vyskytujú maximálne 8 krát. Objekty môžu byť celkom odlišné, alebo sa líšia iba farbou či veľkosťou.
- Objaví a jednoducho opíše pravidlo postupnosti.
- Rozhodne o pravdivosti (áno/nie, platí/neplatí) jednoduchých tvrdení.
- Naformuluje jednoduché tvrdenie.
- Zo skupiny objektov vyberie všetky objekty s danou vlastnosťou (napr. farba, tvar, veľkosť, materiál a pod.).
- Vytvorí dvojicu objektov na základe danej logickej súvislosti.

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ ĽUDSKÉ VLASTNOSTI A EMÓCIE

- Vyjadruje pocity zo zážitku, vypočutej rozprávky alebo príbehu – pozitívne i negatívne.

DOPRAVNÁ VÝCHOVA

- Pozná a dodržiava základné pravidlá správania účastníkov cestnej premávky týkajúce sa chodcov.
- Pozná a dodržiava základné pravidlá správania účastníkov cestnej premávky týkajúce sa cyklistov, kolobežkárov, korčuliarov.
- Pozná a dodržiava základné pravidlá správania v úlohe cestujúceho v hromadnej doprave a v úlohe spolujazdca.
- Vymenuje rôzne druhy dopravných prostriedkov.

MEDIÁLNA VÝCHOVA

- Má predstavu o skutočnej a virtuálnej realite.

- Rozlišuje dobro a zlo ako protikladné hodnotové aspekty v skutočnej a virtuálnej realite.

ČLOVEK A SVET PRÁCE MATERIÁLY A ICH VLASTNOSTI

- Vhodne využíva či spracúva materiály pri modelovaní objektov alebo výrobe jednoduchých nástrojov.

Užívateľské zručnosti

- Má jednoduché užívateľské zručnosti predmetov dennej potreby v domácnosti a aj elementárnych pracovných nástrojov v dielni či záhrade .

KONŠTRUOVANIE

- Chápe technický náčrt ako návod pre vytvorenie predmetu.
- Podľa návrhu (schémy, náčrtu, predlohy) zhotoví daný predmet.
- Pracuje podľa jednoduchého kresleného postupu.
- Vytvorí jednoduchý výrobok a pomenuje jeho účel.
- Jednoducho opíše postup zhotovenia vybraných výrobkov.

UMENIE A KULTÚRA – HUDOBNÁ A VÝTVARNÁ VÝCHOVA HUDOBNÁ VÝCHOVA

Rytmické činnosti

- Vokálne rytmizuje riekanky rôzneho druhu v 2/4 aj v 3/4 takte.
- Realizuje rytmický sprievod k riekankám a piesňam.

Vokálne činnosti

- Spieva piesne a riekanky.

Inštrumentálne činnosti

- Využíva hudobné nástroje Orffovho inštrumentára na vyjadrenie charakteru, nálady piesne či skladby.
- Zvláda jednoduché inštrumentálne sprievody k piesňam a riekankám.

Hudobno-pohybové činnosti

- Imituje pohyb v hudobno-pohybových hrách.

Hudobno-dramatické činnosti

- Vyjadruje piesne, riekanky a hudobné skladby prostriedkami hudobnej dramatiky.

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Výtvarné činnosti s tvarom na ploche

- Skladá tvary a skladaním vytvorí novotvar (nové zobrazenie).
- Pomenuje výsledný tvar.
- Vystrihuje časti obrázkov.
- Spája časti obrázkov lepením.
- Dotvára tvary kresbou (maľbou).

- Pomenuje výsledok.
- Dopĺňa (spresňuje) neurčitý tvar.

Výtvarné činnosti s tvarom v priestore

- Modeluje tvary z mäkkej modelovacej hmoty.
- Skladá priestorovú zostavu z rôznych materiálov.
- Spojí tvary do výsledného celku a pomenuje ho.

Výtvarné činnosti s farbou

- Pomenuje základné a zmiešané farby.
- Pozná základy miešania farieb.
- Porovná niekoľko základných techník maľovania.
- Vyberie si z niekoľkých techník maľovania.
- Farbami vyjadrí pocit.
- Hravo experimentuje s farbami.

Spontánnny výtvarný prejav

- Výtvarne vyjadruje svoje pocity
- Porovnáva vlastnosti rôznych kresliacich nástrojov
- Opíše obsah kresby. Synestézia (medzizmyslové vnímanie)
- Frotážuje rôzne povrchy
- Rozlišuje rôzny charakter povrchov.
- Farebne vyjadruje zážitok z hudby (zvuku).
- Pomenuje základný chuťový vnem.

ZDRAVIE A POHYB POHYB A TELESNÁ ZDATNOSŤ

- Vykoná tieto základné polohy a postoje podľa pokynov: stoj, drep, kľak, sed, ľah.
- Ovláda tieto základné lokomočné pohyby: chôdza, beh, skok, lezenie, plazenie, kotúľanie.
- Manipuluje s náčiním: hádzanie, chytanie, podávanie, odrážanie, preskakovanie atď.
- Ovláda tieto jednoduché akrobatické zručnosti: stoj na jednej nohe, obrat okolo výškovej osi.
- Rytmicke správne využíva základné lokomočné pohyby a tanečné kroky na hudobný sprievod.

SEZÓNNE AKTIVITY A KURZY

- Vo vodnom prostredí sa pohybuje bez strachu; na elementárnej úrovni ovláda základné plavecké zručnosti.
- Ovláda, na elementárnej úrovni, základné lyžiarske zručnosti.
- Ovláda, na elementárnej úrovni, základné korčuľarske zručnosti.
- Ovláda správnu techniku bicyklovania, kolobežkovania a iných sezónnych aktivít.

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY DOSAHOVANÉ PRIEBEŽNÝMI A BEŽNÝMI DENNÝMI AKTIVITAMI BEZ POTREBY PLÁNOVAŤ ICH V RÁMCI CIELENÝCH VZDELÁVACÍCH AKTIVÍT JAZYK A KOMUNIKÁCIA HOVORENÁ REČ

Komunikačné konvencie

- Aktívne a spontánne nadväzuje rečový kontakt s inými osobami – deťmi i dospelými.
- Reaguje na neverbálne signály (gestá, mimiku), udržuje očný kontakt, hlasnosť prejavu prispôsobuje situácii.
- Používanie jazyka prispôsobuje sociálnym situáciám a vzťahom.
- Pozná a dodržiava základné pravidlá vedenia dialógu. Artikulácia a výslovnosť • Rozumie spisovnej podobe jazyka.

PÍSANÁ REČ Chápanie formálnych charakteristík písanej reči

Koncept tlače a znalosť knižných konvencií

- Pri listovaní a prezeraní knihu správne drží.
- Ukáže titulnú stranu knihy.
- Ukáže začiatok čítania textu.
- Listuje v knihe správnym smerom.
- Rozpozná, kde je v knihe uvedený názov a autor knihy.
- Identifikuje pri čítaní slová v správnej smerovej orientácii (zľava - doprava).
- Ukáže pri čítaní riadky v správnej smerovej orientácii (zľava – doprava, zhora - nadol).
- Identifikuje niektoré písmená abecedy.

Grafomotorické predpoklady písania

- Pri kreslení a grafomotorických činnostiach sedí vzpriamene, vzdialenosť očí od podložky je primeraná.
- Úchop a tlak ceruzky zodpovedá norme.

MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI LOGIKA

- Rozhodne o pravdivosti (áno/nie, platí/neplatí) jednoduchých tvrdení. • Naformuluje jednoduché tvrdenie.

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ ĽUDIA V BLÍZKOM A ŠIRŠOM OKOLÍ

- Nadviaže adekvátny sociálny kontakt (verbálny i neverbálny) s inými osobami – deťmi i dospelými.

ZÁKLADY ETIKETY

- Volí vhodný pozdrav vzhľadom na aktuálnu situáciu.
- Odzdraví primerane situácii akceptujúc osobu, s ktorou sa zdraví.
- Používa pozdrav, prosbu, poďakovanie, ospravedlnenie vzhľadom na aktuálnu situáciu.
- Rešpektuje dohodnuté pravidlá spoločensky prijateľného správania.
- Správa sa ohľaduplne k deťom i dospelým.

ĽUDSKÉ VLASTNOSTI A EMÓCIE

- Spolupracuje v skupinovej činnosti na základe osobných predpokladov.
- Sústreď sa na činnosť na základe zapojenia vôľových vlastností.

- Dokončuje individuálnu alebo skupinovú činnosť.
- Reaguje spoločensky prijateľným spôsobom na aktuálne prejavy emócií – pozitívne i negatívne.

PROSOCIÁLNE SPRÁVANIE

- V dialógu vie vypočúť iných (deti i dospelých).
- Správa sa priateľsky k deťom i dospelým.
- Požiada o pomoc, keď si to situácia vyžaduje.
- Poďakuje za pomoc od druhých.
- Poskytne iným pomoc. Podelí sa o veci.
- Reaguje adekvátne na dobré skutky.
- Presadzuje sa v hre alebo v činnosti spoločensky prijateľným spôsobom.
- Nenásilne rieši konflikt.
- Odmieta nevhodné správanie.
- Odmieta kontakt s neznámym dospelým – bezpečné správanie.
- Uvedomuje si na elementárnej úrovni dôsledky svojho správania.

ZDRAVIE A POHYB HYGIENA A SEBAOBSLUŽNÉ ČINNOSTI

- Má osvojené základné hygienické návyky (použitie toalety a toaletného papiera, umývanie rúk po použití toalety, umývanie rúk pred jedlom a po zašpinení sa atď.).
- Ovláda základné sebaobslužné činnosti.
- Aktívne sa zúčastňuje na príprave stolovania (desiata, obed, olovrant), používa príbor a dodržiava čistotu pri stolovaní.
- Udržiava poriadok vo svojom okolí.

POHYB A TELESNÁ ZDATNOSŤ

- Dodržiava pravidlá v pohybových hrách.
- Zvládne turistickú prechádzku.

LITERATÚRA

KOSOVIÁ, B. 1998. Hodnotenie ako prostriedok humanizácie školy. Banská Bystrica: Metodické Centrum. ISBN 80-8041-199-9

Metodika predprimárneho vzdelávania. Partizánske: EXPRESPRINT. ISBN 978-80- 968777-3-7. Príručka na tvorbu školských vzdelávacích programov pre materské školy. Bratislava: MPC. ISBN 978-80-8052-324-4.

Štátny vzdelávací program pre predprimárne vzdelávanie v materských školách, 2015. Bratislava: Štátny pedagogický ústav. Vyhláška MŠ SR č. 445/2009 Z. z. o kontinuálnom vzdelávaní, kreditoch a atestáciách pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov.

Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 317/2009 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmenách a doplnení niektorých zákonov.

Vyhláška MŠ SR č. 437/2009 Z. z., ktorou sa ustanovujú kvalifikačné predpoklady a osobitné kvalifikačné požiadavky pre jednotlivé kategórie pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov.

Derogačná klauzula - zrušovacie ustanovenie

Vydaním Školského vzdelávacieho programu sa dňom 30.9.2023 ruší platnosť predchádzajúceho ŠkVP. Školský vzdelávací program“ Svet očami detí „ z 1.9.2022.

Revidovanie

[illegible]